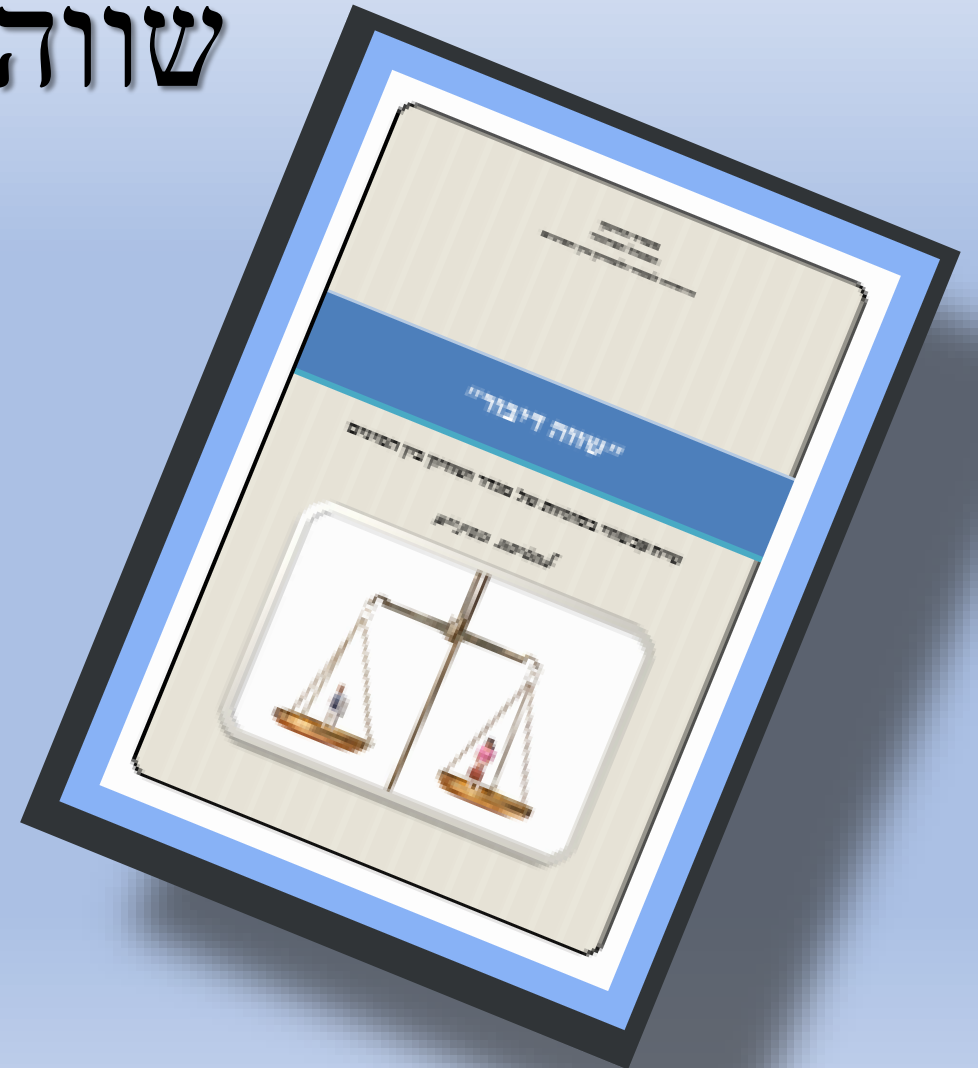

שווה דיבור ובדרכה משתלבים

נילי בלאק

<https://youtu.be/06BPCaUUpTs>

לידיה לטבק

<https://youtu.be/ozY85kEBrRI>

לילך אסולין

https://youtu.be/S3ZtR51d_QY

שיעור פתיחה

שיעור 1

מטרות:

1. היכרות בין-אישית בדגש על תכונות אופי במבט מגדרי
2. תיאום ציפיות לגבי אופי השיח והלמידה של מושגים חדשים והבעת עמדה אישית וערכית עליהם
3. היכרות עם הנושא הכללי של המפגשים וכללי השיח בכיתה בסדנות

למורה:

בסדנה זו ננסה להתמודד עם המושגים: תכונות אופי - האדם ופנימיותו והרושם החיצוני שמשאיר עלי אדם בעת המפגש עמו. המגדר משפיע גם על הרושם החיצוני שאנחנו מייחסים לאדם במפגש. לא חייבת להיות התאמה בין הרושם החיצוני לבין התכונות והפנימיות. רצוי לשבור את הסטיגמות ואת הסטריאוטיפים בעניין זה.

פרויקט פלמינגו

<https://youtu.be/iRQPFslejEg>

החוג למגדר-אונ' בן גוריון-

https://youtu.be/yL9r8jiO_qs

אל הורות -ד"ר אורנה דונת

<https://youtu.be/7LP8PDnU>

אסנת ברזאני

<https://youtu.be/-xtOb6U7pxA>

בין מין למגדר

שיעור 2

מטרות:

1. הבנת המושגים "מגדר" ו"הבנייה חברתית"
2. הכרה בקיומם של סטריאוטיפים המעצבים את תפיסותינו משלב מוקדם בחיינו
3. הבנת הרעיון שסוגיות של מגדר הן עניין חברתי, ולכן ניתנות לעיצוב מחודש ולבחירה

למורה:

מטרתו המרכזית של שיעור זה לחשוף את התלמידות/ים לכך שהרבה מהתפיסות שלנו לגבי "להיות בן" ו"להיות בת" תלויות בחברה שבה אנו חיים. לשם כך נלמד את המושגים מין, מגדר והבנייה חברתית.

שיעור זה מהווה בסיס ותשתית חשובים ועליו מושתת מערך היחידה כולו.

במהלך היחידה ננסה להרחיב את היריעה ולברר איך תפיסתנו את המגדר מתעצבת דרך עולם הפרסומות, עולם העבודה, השפה ועוד.

ד"ר ויקי שירן- רחוב משלה

<https://youtu.be/CL8W-aZ4UKc>

נילי בלאק-

<https://youtu.be/06BPCaUUpTs>

לילך אסולין-

https://youtu.be/S3ZtR51d_QY

לידיה לטבק-

<https://youtu.be/ozY85kEBrRI>

סטריאוטיפים מגדריים

שיעור 3

מטרות:

1. בחינה ביקורתית של מסרים מגדריים בשירים עבריים
2. גיבוש תפיסת עולם של שוויון בין המינים

יעדי ביצוע:

1. התלמידות/ים יזהו סטריאוטיפים מגדריים בשני שירים
2. התלמידות/ים יביעו עמדה על סטריאוטיפים אלה
3. התלמידות/ים יציעו חלופות שוויוניות לסטריאוטיפים הנדונים

למורה:

שיעור זה הוא שיעור המשך לשיעור הקודם ומהווה נדבך חשוב בפתיחת התכנית ובהנחת התשתית להבנת מושגי היסוד של מגדר, סטריאוטיפים והבניות מגדריות.

דנה מרקוביץ' – לאישה

https://youtu.be/r_wTOG2G7Lg

<https://youtu.be/PRpUf8N3oeU> - נשות הכותל-

<https://youtu.be/J72MGhxoz9I> - הדר גלרון-

קטע קצר מתוך הסרט על בית שמש

<https://youtu.be/EYdHPqzriXM>

ייצוגים במדיה כטקסט חברתי: החפצה, סקסיזם

ואידיאל היופי

שיעור 4

מטרות:

1. הבנת המושג "החפצה" - התייחסות לאדם ולנשים כאל חפץ
2. בחינה ביקורתית של החפצת נשים וגברים בתקשורת, בפרסומות ובסרטים, הפנמת הרעיון שהחפצת נשים מהווה לגיטימציה לאלימות כלפיהן

יעדי ביצוע:

1. התלמידות/ים ינתחו פרסומות, יזהו החפצת נשים בפרסומות וינמקו מדוע זוהי החפצה?
2. התלמידות/ים יביעו את עמדתן/ם על התופעה של החפצת נשים בפרסומות ועל השלכותיה.
3. התלמידות/ים יסבירו את הקשר בין החפצת נשים לבין אלימות כלפיהן, ויביעו עמדה אישית מנומקת על קשר זה.

מתוך ערוץ הדיגיטל של מ"כאן" – תאגיד
השידור הישראלי- (לא חלק מ"בדרכה")
מיכל שומר- עברית רב מגדרית
<https://youtu.be/CaswbK1VHIE>

שפה ומגדר

שיעור 5

מטרות:

1. טיפוח חשיבה ביקורתית כלפי מנהגי הלשון.
2. דיון עמדות בדילמת השפה ביחס לנורמות החברתיות-מגדריות העדכניות
3. קידום השימוש בשפה תקינה מבחינה מגדרית

https://youtu.be/_m2w-7gdJ6s פורום הקולנועניות-

<https://youtu.be/CL8W-aZ4UKc> ד"ר ויקי שירן-

ד"ר רוני הלפרן- למה לי פמיניזם?

<https://youtu.be/-UDIV8MwkWI>

פוליטקלי קוראת

<https://youtu.be/PRjm-787ldE>

<https://youtu.be/ozY85kEBrRI> לידיה ליטבק-

מאבקי נשים ודרכים להתמודדות yes we can

שיעור 6

מטרות:

1. חברת ההיסטוריה של המאבק לשוויון זכויות נשים
2. הנעת התלמידות/ים למקומו עמדה בנושא שוויון בין המינים ולהוביל שינויים בחברתם

יעדי ביצוע:

1. התלמידות/ים ייכנסו למגליה של דמות מתוך סיפורי המאבק לזכויות נשים או מתוך ריאיון דמוני עם דמות, ויציגו באמצעותה את פרשנותם למעשה של הדמות, למחשבותיה, לרגשותיה וכו'
2. התלמידות/ים יביעו עמדה מטומקת על המאבק המתואר בסיפור ויציגו שינויים בחברת השווים ברזח המאבק שבו דט.

למורה:

"עם שאינו יודע את עברו, ההוזה שלו דל ועתידו לוט בערפלי" (יגאל אלון).

הצורך להכיר את העבר האישי והחברתי הוא צורך אנושי בהבנת עצמנו - הבנת הטעויות, העוללות, ההצלחות, הכישלונות והתרוממות הרוח האנושיות שניתן ללמוד מהם ולעצב את עצמנו לאורם.

בסדנה זו נמגיש את הכיתה עם סיפורים, עם דילמות ועם קונפליקטים של נשים וגברים שפעלו לשוויון בין המינים מתוך רצון ללמוד את העבר ולייצר עתיד אחר. עתיד שבו לנערות ולנערים יש האמונה והרצון לפעול למען תיקון ושינוי המציאות למען חברה צודקת ושוויונית יותר.

בסדנה הקודמת עוררנו את המודעות ואת הרגישות של התלמידות/ים לעוללות בחברה שלנו. בסדנה זו ננסה לדרבן אותן/ם לפעולה.

בסדנה אחת אי אפשר להכיר את ההיסטוריה העשירה של המאבק הפמיניסטי, ולכן כדאי להמגיש את התלמידות/ים עם סיפור פמיניסטי אחד וממנו לדון בהשלכות של מאבקי הנשים וכן על דרכים שבהן ניתן לפעול.

הפרק על אלימות מגדרית
https://youtu.be/q_ehbQiaW1E

נגה טל- שירת הלב- <https://youtu.be/xsv0svuyCV4>

מרכז סיוע לקורבנות תקיפה מינית
<https://youtu.be/MG-xyB2vqSU>

שירה בנקי- <https://youtu.be/5bgTpfPssVc>

קטע מתוך הסרט על בית שמש- <https://youtu.be/3DcM0oEhEUs>

נשות הכותל- <https://youtu.be/PRpUf8N3oeU>

רוח נשית - https://youtu.be/IYQI_bwuiCA

עביר זייבק חדד - <https://youtu.be/5uJbLDQPdxA>

אלימות מגדרית

שיעור 7

מטרות:

1. הכרת אופנים שונים של אלימות נגד נשים
2. בירור המניעים לאלימות כלפי נשים לסוגיה
3. גיבוש עמדה על תופעת האלימות בכלל וכלפי נשים בפרט

יעדי ביצוע:

1. התלמידות/ים יזהו ביטויים של אלימות כלפי נשים, וינמקו את קביעתן/ם.
2. התלמידות/ים יציגו סיבות לאלימות נגד נשים ויחוו את דעתן/ם
3. התלמידות/ים יביעו עמדה על תופעת האלימות נגד נשים
4. התלמידות/ים יעצבו כרוזה הקוראת להפסקת האלימות נגד נשים

לילך אסולין –

https://youtu.be/S3ZtR51d_QY

פורום הקולנועניות-

<https://youtu.be/Tm1n91C9V1k>

<https://youtu.be/G25bUPWMSHc> - בית פיות

<https://youtu.be/06BPCaUUpTs> - נילי בלאק

עולם העבודה מנקודת ראות מגדרית

שיעור 9

מטרות השיעור:

1. בחירת תפקידים ומקצועות המקובלת בחברה בהסתכלות מגדרית
2. עידוד חשיבה ביקורתית בהתאמה לתפיסת העולם הכוללת של התלמיד/ה
3. הענקת לגיטימציה לשונות ולמגוון מגדרי בבחירת המקצוע של התלמיד/ה
4. הקניית כלים לשבירת סטיגמות בבחירת מגמות, לקראת מעבר לתיכון

יעדי ביצוע:

1. התלמידות/ים יביעו עמדה על מקצועות "נשיים" על מקצועות "גבריים".
5. התלמידים יזהו את הקשר בין תפיסת התפקידים "הנשיים" ו"הגבריים" לבין בחירת מגמות הלימוד בבית הספר, ויסבירו קשר זה.

למורה:

בשיעור זה נכיר את עולם העבודה תוך בחינת תפקידי הנשים ותפקידי הגברים בחברה. ננסה לבחון את הסטריאוטיפים המגדריים הקשורים בעולם העבודה ומתחילים כבר במקצועות הלימוד בבית הספר. לפיכך מטרתנו לאפשר שונות בבחירת המקצוע, לעודד את התלמידות/ים להתחבר לנטיות לבם, לכישוריהם, לפוטנציאל שלהם וליכולת הבחירה שלהם ולפתח סובלנות לבחירות של האחר/ת.

https://youtu.be/ElwxX_wumko הרבות קלמן-

<https://youtu.be/XPw1qs2dkxg> רונית אלקבץ-

<https://youtu.be/M5oY1P-ooxE> שרה לוי תנאי-

<https://youtu.be/ozY85kEBrRI> לידיה ליטבק-

<https://youtu.be/06BPCaUUpTs> נילי בלאק

https://youtu.be/S3ZtR51d_QY לילך אסולין-

<https://youtu.be/-xt0b6U7pxA> אסנת ברזאני-

איך אהיה מה שאני רוצה להיות

שיעור 10

מטרות:

1. הענקת לגיטימציה ופתיחות מחשבתית לשונות ולמגוון מגדרי בתחומי עיסוק
2. עידוד לחשיבה ביקורתית בהיבט המגדרי של עולם העבודה
3. הכרה ביכולת הבחירה של כל אחת ואחד להיות מי שהוא/היא רוצה להיות.

יעדי ביצוע:

1. התלמידות/ים יביעו עמדה מנומקת על נשים במקצועות ובתפקידים הנחשבים לגבריים ועל גברים במקצועות ותפקידים הנחשבים נשיים.
2. התלמידות/ים יסיקו מסקנות על בחירת מקצוע בחברה המשוחררת מסטריאוטיפים גבריים ונשיים

למורה:

זהו שיעור שני ואחרון בנושא "עולם העבודה וההגשמה האישית". בשיעור הקודם התמקדנו בהתבוננות על הבניות חברתיות בעולם המשחקים ובעולם העבודה. בשיעור זה נהציג בפני התלמידות/ים מודלים מגוונים לחיקוי בעולם העבודה כדי לאפשר שונות ופתיחות וכדי לעודד את התלמידות/ים להתחבר לאני הפנימי שלהם ובאמצעות אלה לפתח סובלנות לאחר/ת.

הפרק למה פמיניזם

https://youtu.be/3izuGy49_7A

הפרק מגרשות את החושך

<https://youtu.be/C7tHa6pAabU>

הפרק על רונית אלקבץ

<https://youtu.be/XPw1qs2dkxg>

<https://youtu.be/-UDIV8MwkWI> רוני הלפרן-

<https://youtu.be/PRjm-787ldE> פוליטיקלי קוראת-

<https://youtu.be/PRpUf8N3oeU> נשות הכותל-

פמיניזם

שיעור 11

מטרות:

1. הבניית ידע על המושגים: "פמיניזם" כתנועת מאבק לשוויון מגדרי ו"פטריארכיה" כמבנה וסדר הירארכי של חברה מסורתית
2. גיבוש עמדה על התנועה הפמיניסטית ומטרותיה

יעדי ביצוע:

1. התלמידות/ים יסבירו ויגדירו את המושג פמיניזם/פטריארכיה מידע קודם או באופן אינטואיטיבי.
2. התלמידות/ים ישוו את ההגדרות להגדרות מקובלות.
3. התלמידות/ים יבנו "מדד פמיניזם" לבדיקת מעמדה של האישה בחברה נתונה.
4. התלמידים יביעו עמדה על המאבק הפמיניסטי ומטרותיו.

<https://youtu.be/CL8W-aZ4UKc> - ד"ר ויקי שירן

<https://youtu.be/M5oY1P-ooxE> - שרה לוי תנאי

<https://youtu.be/Q0hemFHJ5qo> - ג'אמלת אבו מוסא

<https://youtu.be/PRjm-787ldE> - פוליטיקלי קוראת

<https://youtu.be/-UDIV8MwkWI> - רוני הלפרן

החברה הישראלית - מדד פמיניסטי

שיעור 12

מטרות:

1. פיתוח מודעות לפערים החברתיים בין גברים לנשים בחברה הישראלית (פערי שכר, ייצוג פוליטי, מעמד-סטטוס, ייצוג הוגן בתרבות, בחינוך ובמקצועות שונים)
2. גיבוש עמדה ביקורתית ביחס למצב בחברה הישראלית
3. הבנה כי הפערים המגדריים המונצחים בחברה שלנו אינם גזירת גורל, ולכן אפשר לשנותם

<https://youtu.be/iRQPfSlejEg> - פרויקט פלמינגו

אל הורות ד"ר אורנה דונת-

<https://youtu.be/7LP8PD5MVnU>

לחץ מגדרי בקבוצת השווים

שיעור 14

מטרות:

1. הקניית כלים לזיהוי לחץ חברתי-מגדרי שמופעל עליי
2. פיתוח אפשרויות השליטה על קבלת החלטות באופן אוטונומי
3. הקניית כלים להתמודדות עם לחץ חברתי-מגדרי
4. הצגת חלופות אפשרויות ובחינת המחירים של כל אחת מהן

יעדי ביצוע:

1. התלמידות/ים יסבירו מהו לחץ חברתי מגדרי ויביאו דוגמות מחייהן/ם

למורה:

לחץ קבוצתי הוא פעולה חברתית שנוצרת על ידי קבוצה או יחיד המשתמשים בכוח הקבוצה כדי להפעיל לחץ באופן גלוי או סמוי על הפרט למעול ולהתנהג באופנים מסוימים. פעולה זו מודגשת בגיל ההתבגרות, אך קיימת לאורך כל החיים ומלווה את כל הבחירות ואת ההחלטות שאנחנו מקבלים/ות.

במצב זה מרגישה/ה המתבגרת/ת צורך לבטא את ייחודיותה/ה דרך השתייכות קבוצתית וקונפורמיות. הרחבה בנושא זה - [כאן](#).

בסדנה זו ברצוננו להביא לדיון את הלחץ המגדרי שבסיסו נעוץ בחוויה האנושית שעדיף להיות "נורמלית", כלומר דומה לאחרים/ות שסביבי, באופן כללי ובהיבט המגדרי בפרט, אחרת אני עלולה/ה לשלם על כך מחירים חברתיים שלעתיים כוללים חרם ונידוי. הציפיות ממני הן מסוימות, ולכן אפעל לפיהן גם אם מדובר בהימנעוּת הגמור של הרצון האישי. מטרת הסדנה להפחית את הפגיעה מקבוצת "השווים" שמתקשה לאפשר שוני.

<https://youtu.be/SI5hfXC1RLw> הפרק בדרכה בגאווה-

<https://youtu.be/ge00TJfrC0c> -LOVE IS LOVE

<https://youtu.be/5ix-qGjgXwY> לילי ווסט-רחוב משלה-

<https://youtu.be/5bgTpfPssVc> שירה בנקי-

https://youtu.be/jbyZdRiC_gg - רוני צידון

<https://youtu.be/iRQPfSlejEg> פרויקט פלמינגו-

"הומו" זה לא קללה
שיעור 15

מטרות:

1. מתן לזיכרון לכל העדה מינית בחלק מקיבצי היסוד של כבוד העדה, חירותו ופריחתו
2. שינוי עמדות שליליות וסטריאוטיפים כלפי לסביות, הומואים וטרנסג'נדרים כדי להביא לשינוי חברתי ולפתיחות
3. יצירת תחושת חברות והחייבות לשוויון ללא קשר להעדפת מיניות ומגדרית

יציאת למשימה:

1. התלמידים יתחילו בדיבורים בין קבוצות לזמן קצרות.
2. התלמידים יבטאו עמדה על העדת קדומה כלפי לסביות, הומואים וטרנסג'נדרים.
3. התלמידים יביטו תגובות לזנות קדומה ביחס ללסביות, ליומואים ולטרנסג'נדרים בסביבתם הקרובה.

למידה:

בטנים האחרונות אנו נעים למחשבה ביחס החברה בישראל לגולה טוחמים המינית מוגנת, שאינה הטרוסקסואלית: להתייב (לסביות, הומואים, ביסקסואלים וטרנסג'נדרים). שינוי זה מתבטא בביטול החוק האוסר מסב-וכר (1988), חוק שוויון הזכויות בעבודה (1992) שאסר על אפליה על רקע נטייה מינית, הוראת של חקיקה, מסיקות בית-המשפט הישראלי מדיניות המסוים את מרבית התנאים של אזרחים הארחיות בעלי העדפות מיניות מגוונות. את המחשבה לזנות שינוי מחוץ גם ביחס הציבור: יותר ופטר אנטי-גיבור "יבשו מהארץ" חבו ללגיטימציה. מאות אלפי אנשים השתתפו במצעדי גאווה, חקמו מרכזי תמיכה לקבוצות גאווה טוחנות, והחלו לבצע מהארגון הומואים ולסביות מקהילות טוחנות, כגון יהודים-דתיים ומוסלמים.

עם זאת הובט לשוויון למרות ההעדפה המינית שאינה הטרוסקסואלית, עדיין החוקה מסיימת מלג, בקבוצות רבות באוכלוסייה היא נחשבת לקולן והגיולו לחסר חסור. חרשים לבקרים אנו נעים לענשי בריאות ואלויות מילולית של תלמידים ותלמידות בטוח כוחלי בית הספר ומחנכה לו. מילים, כמו "אוסר", "לסביות" "קוקסינל", "טרנס" נחשבות לקללות ולכינויי גנאי. לא די שהקורבן שאליה התמנה החזרה נבגו אלא ההתעייבות לקהילות הלתייבים נחשבת כנחשת. ברוב המקרים אנו, אנשי החינוך, בוחרים להתעלם או להשתק בהצדה.

בשיעור זה ננסה להבין למה מילים אלו חסכו למילות גנאי וקולן וכן הבחנה בין העדת קדומה, תחושות ומחשבות לבין עובדות ומידע אמין.

https://youtu.be/3izuGy49_7A - למה פמיניזם - בדרכה

<https://youtu.be/C7tHa6pAabU> - מגרשות את החושך - בדרכה

https://youtu.be/6Lr-t_asXTM - נשים מול הסכסוך - בדרכה

<https://youtu.be/l7vAr0DkV5Y> - פמיניזם דתי - בדרכה

https://youtu.be/q_ehbQiaW1E - אלימות מגדרית - בדרכה

<https://youtu.be/FvvhAaVFENY> - אחווה נשית - בדרכה

https://youtu.be/_89EfGitQpc - אימהות ובנות - בדרכה

<https://youtu.be/nvYz3wZlzyI> - לצאת מהמשבצת - בדרכה

<https://youtu.be/SI5hfXC1RLw> - בגאווה - בדרכה

<https://youtu.be/orBkijeBFaE> - יצירה נשית - בדרכה

<https://youtu.be/wb8OGKeoAnw> - גוף ונפש - בדרכה

<https://youtu.be/XPw1qs2dkxg> - רונית אלקבץ - בדרכה: יחידה במינה - רונית אלקבץ

הצרכה

תודה מכל ה

שירלי חלפין
מפיקה, במאית ועורכת
shirleyjalfin@gmail.com

